

[Thomsen.]

i Maaneder om det nye Fabrikat, der skulde anskaffes.

En Forfatningsændring maa snart blive aktuel, og Landstinget bør da omdannes til kun at være et sagkyndigt raadgivende Organ, der nok fik nogen Indflydelse paa Finansloven og maaske ogsaa en vis Myndighed til i særlige Tilfælde at fremkalde en Appel til Folkeafstemning eller Nyvalg. Rimeligvis vilde en saadan Ændring volde Vanskelighed, ikke just blandt Vælgerne — de er for lang Tid siden modne —, men i Rigsdagsgrupper, hvor henimod Halvdelen af Medlemmerne er eller venter paa at blive Landstingsmænd. Betegnende i saa Henseende er det konservative Parti, hvor mange Folkestingsmænd ønsker denne Ændring, men hvor ikke een eneste Landstingsmand gør det.

Beslutter man sig i Tide til en saadan til Bunds gaende Fornyelse, vil man sikkert undgaa de Tilbøjeligheder, der i modsat Fald vil faa Fremgang, til ganske anderledes haardhændede Styreform. Foreløbig føler vel ikke ret mange sig tiltalt af et Styre, der vil fratage Folket Forsamlings-, Tale-, Trykkefrihed o. s. v. Noget ganske andet er, at vi, som Tilfældet er f. Eks. i Amerika, vilde staa os ved at give een Mand eller enkelte Mænd en udstrakt Bemyndigelse — vel at mærke for et begrænset Tidsrum —, saaledes at de med virkelig Kraft kunde udnytte de forhaandenværende Muligheder.

Et Styre af den Art, fremgaaet af Befolkningens Tillid og i Mod sætning til det bestaaende med Evne til at styre saaledes, at der blev mere Plads for det personlige Initiativ, mere aandelig og økonomisk Frihed, et Styre, som kunde taale offentlig Kritik, og som efter en begrænset Tid kom til at staa Vælgerne til Ansvar, et saadant forenklet, tidssvarende Styre kan forhaabentlig ingen have noget imod, og meget tyder i Virkeligheden paa, at det kan blive nødvendigt. Det kan blive nødvendigt, hvis vi som Nation skal klare os i Kampen for Tilværelsen. I vort Lands Historie er der Eksempler nok paa, at vi for silde kom med i de store, omskabende Bevægelser.

Det frie Folkeparti vil altsaa gaa ind for en virkelig Fornyelse af vor Styreform; vi vil drage Lære af de Erfaringer, som mange Lande Verden over har høstet, og vi er ikke større, end at vi med Glæde lytter til de Røster i Folket, der i en god Mening giver Udtryk for nye Opfattelser. Vi ønsker ikke alene af Navn at være „Folkepartiet“.

Klart og koncist er der efter min Mening gjort Rede for en saadan mere moderne forfatningsmæssig Opfattelse af en af Høj-

skolens første Mænd, nemlig cand. mag. C. P. O. Christiansen, tidligere Askov, nu Forstander paa Frederiksborg Højskole. Mon ikke Forstander Christiansen giver Udtryk for en almindelig Forventning i Folket, naar han i Tidsskriftet „Dansk Udsyn“ siger, hvad jeg gerne vil have Lov til at citere: Vi længes efter af vore Statsmænd at føres ind paa en stærkere Linie, der helt og fuldt skal drages paa dansk Grund, i Fortsættelse af dansk Historie og i inderlig Overensstemmelse med dansk Folkeejendommelighed og dog i Samklang med det nye, der rører sig i Verden omkring os. Han siger videre, og disse Ord vil jeg gerne gøre til mine:

„Opgaven vil for os blive at værne om det gamle og herlige danske og at komme til Klarhed over, at dette gamle maa støbes i nye stærke Former. Vi maa sige nej til tysk Nazisme paa dansk Grund, men ja til, at ogsaa vi trænger til en Fornyelse, til økonomisk, social og national Samling.“

Forventninger af den Art er sikkert mere almindelige i Befolkningen, end mange her i Salen aner, og vi vil ikke have Medansvaret for, at det bliver til Skuffelse og til Bitterhed. Men indtil en saadan virkelig national Samling kan finde Sted, maa vi selvfølgelig søge at faa det bedst mulige ud af Arbejdet her paa Rigsdagen under den Form, som endnu er gældende, og jeg vil gerne i det følgende søge at trække Linierne op for den Politik, som vi mener at Tiden kræver, og som vi derfor vil gaa ud til Vælgerne og bede om Tilslutning og Støtte til.

Vi ønsker først og fremmest, at der skabes økonomisk Balance Erhvervene og Befolkningsklasserne imellem. Det økonomiske Tryk, som Krisen har skabt, er stærkt, men det kan vel bæres, hvis det bliver nogenlunde ligeligt fordelt, og det maa virkelig være en af Lovgivningsmagtens vigtigste Opgaver, at Fordelingen bringes i Orden. Her nytter det ikke at henvise til, at Krisen skyldes Forhold udefra, som vi ikke er Herre over. Det har vist sig, at Goderne udmærket kan tildeles en forholdsvis lille Part, og der er slet ingen Tvivl om, at Regeringen blot ved f. Eks. at ændre Valutanoteringen i Løbet af faa Timer vilde kunne skabe endogsaa ovenud gode Betingelser for Landbruget. Derfor er der heller ikke det mindste i Vejen for, blot Viljen er til Stede, ved Regler, ved Lovparagraffer at give Mulighed for, at den enkelte noget nær faar det, der tilkommer ham. Kun gennem en indre Balance, der er saa afgø-